

GOPS.032.2.2025

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2024
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2022-2024**

Rodzina jest pierwszym środowiskiem, dającym człowiekowi możliwość wszechstronnego rozwoju, zaspokajania jego wielu potrzeb i wprowadzania w świat wartości i norm społecznych. Identyfikując się z nią, człowiek współtworzy i przejmuje kultywowane w rodzinie poglądy, postawy, wzory zachowania i postępowania. Kontakty z najbliższymi osobami odgrywają istotną rolę w kształtowaniu osobowości człowieka. Dobrze funkcjonująca rodzina zaspokaja potrzeby swoich członków, jak żadna inna grupa społeczna. Rodzina oprócz wypełniania swoich podstawowych zadań, realizuje jednocześnie ważne funkcje w ramach społeczeństwa. Jeśli funkcjonowanie rodzin, ich kondycja pogarsza się, odbija się to ujemnie na funkcjonowaniu i losach zarówno jednostek jak i społeczeństwa. W sytuacji, kiedy to w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się niepokojące dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny, winny one podejmować skonsolidowane działania na rzecz ich eliminowania i chronienia poszczególnych jej członków przed negatywnymi konsekwencjami. Choroba alkoholowa, przemoc domowa, niewydolność wychowawcza to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Często problemem współtowarzyszącym w tych rodzinach jest bezrobocie i ubóstwo. Stąd rodziny te wymagają stałego monitorowania przez pracowników instytucji pomocowych - asystenta rodziny, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pielęgniarki środowiskowe, dzielnicowych itp.

Do zadań własnych gminy należy m.in. tworzenie 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i przyjęty Uchwałą Nr XXX/320/22 Rady Gminy Cekcyn z dnia 18 lutego 2022r.

Program jest strategicznym dokumentem Gminy Cekcyn mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne. Głównym jego założeniem jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działania mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochronę dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieraniu uczniów wymagających pomocy,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodzin poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych, wymagających interwencji oraz skutecznemu reagowaniu w sytuacjach już zaistniałych, poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Na terenie gminy Cekcyn podejmowanych jest szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób

pośredni bądź bezpośredni oddziałują na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami prowadzącymi do powstawania trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić wykorzystując własne środki, zasoby, uprawnienia i możliwości.

Obowiązek złożenia Radzie Gminy do dnia 31 marca każdego roku rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wynika z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Sprawozdanie z realizacji programu zostało przygotowane w oparciu o informacje i dane statystyczne pozyskane od instytucji realizujących Program.

Cel główny Programu:

Stworzenie sprawnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, a w szczególności funkcji opiekuńczo-wychowawczych w gminie Cekcyn.

Cel szczegółowy 1

Analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego

Działania :

1. Systematyczne diagnozowanie warunków życia oraz potrzeb rodzin w drodze wywiadu środowiskowego.

Analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego realizowana jest poprzez wizyty w środowisku i wywiady środowiskowe. Działania te dokonywane są przez realizatorów programu. Z danych szacunkowych wynika, że pracownicy socjalni w 2024 r. przeprowadzili 319 wywiadów środowiskowych. Dzielnicowi dokonali 70 kontroli rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Z danych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Cekcynie wynika, że położna rodzinna odbyła 187 wizyt patronażowych, natomiast pielęgniarka rodzinna odbyła 41 takich wizyt. Przeprowadzono również 96 wywiadów środowiskowych.

2. Praca socjalna polegająca na rozpoznawaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie.

Pracownicy socjalni w trakcie wykonywania czynności zawodowych dostrzegli w 15 rodzinach deficyty w zakresie pełnienia ról rodzicielskich.

3. Konsultacje ze specjalistami w celu zdiagnozowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

Pedagodzy z placówek oświatowych przeprowadzali konsultacje z pracownikami socjalnymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cekcynie w zakresie diagnozy dzieci z rodzin przejawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze. Konsultowali także ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tucholi sytuacje uczniów przejawiających trudności w uczeniu się, spełnianiu obowiązku szkolnego, wskazań do pracy i pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów w szkole i wskazań do pracy dla rodziców dzieci.

Pracownicy socjalni przeprowadzali konsultacje ze specjalistami ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi z zakresu pomocy prawnej, socjalnej, bytowej, psychologicznej i pedagogicznej dla osób doznających przemocy domowej.

Konsultowali się z kuratorami zawodowymi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Tucholi – opiniowanie w sprawach wymagających interwencji sądu, porady prawne, wymiana informacji na temat rodzin objętych nadzorem kuratora sądowego. Omawiali z dzielnicowymi rejonów Posterunku Policji w Cekecynie sytuacje rodzin i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Konsultowali się również ze specjalistami z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi – wymiana informacji na temat dzieci z rodzin, umieszczonych w pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 2

Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Działania:

1. Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Rodziny korzystają z różnych form wsparcia – finansowej, rzeczowej i w postaci pracy socjalnej.

Za pośrednictwem Banku Żywności w Chojnicach do mieszkańców gminy trafiło ponad 8 ton żywności. Pomocą objęto oprócz osób starszych i samotnych także rodziny wielodzietne oraz dzieci w szkołach i przedszkolach, a także w świetlicach wiejskich. Ponadto z Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus najubożsi mieszkańcy otrzymali łącznie ponad 18,6 ton żywności.

2. Objęcie dożywianiem uczniów szkół i przedszkoli.

Nieodpłatnym dożywianiem w szkołach i przedszkolach objęto 93 dzieci. Pomocą w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności objęto 45 rodziny z dziećmi.

Szkoły podstawowe realizowały programy: „Owoce i warzywa w szkole” oraz „Szlanka mleka”.

3. Udzielanie stypendiów i zasiłków szkolnych, stypendiów naukowych i sportowych.

W 2024 roku wypłacano stypendia socjalne dla 50 uczniów. Stypendium naukowe do VI 2024r. otrzymywało 9 uczniów, od IX 2024r. otrzymuje 6 uczniów, natomiast stypendium sportowe otrzymują 2 osoby.

4. Udzielanie rodzinom wsparcia w formie dodatków mieszkaniowych.

W minionym roku z dodatków mieszkaniowych korzystało 17 rodzin.

5. Zapewnienie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową.

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej do Zespołu wpłynęło 11 formularzy „Niebieska Karta- A” (1 z Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego w Bydgoszczy, 1 z Komendy Powiatowej Policji w Tucholi, 1 ze Szkoły Podstawowej w Iwcu, 1 ze Szkoły Podstawowej w Cekcynie oraz 7 z tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej). Powołano 14 grup diagnostyczno-pomocowych, które odbyły 53 posiedzeń. Członkowie ZI spotkali się 7 razy w pełnym składzie Zespołu.

Wspólna wymiana doświadczeń i spostrzeżeń pozwalała podjąć szersze działania pomocowe. Bezpośredni sposób przekazywania informacji, podejmowanie konkretnych czynności niewątpliwie usprawniały pracę i pozwalały znacznie szybciej na osiągnięcie zamierzonego celu.

6. Aktywizacja zawodowa i społeczna rodzin dotkniętych długotrwałym bezrobociem i wykluczeniem społecznym.

W ramach działań aktywizacyjnych w 2024 r. - 9 osób bezrobotnych skorzystało ze wsparcia w ramach prac społecznie – użytecznych.

7. Wspieranie systemu rodzinnej opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziny naturalnej oraz zabezpieczenie środków finansowych na ten cel.

Ze względu na brak możliwości pozostawienia dzieci w rodzinach biologicznych 19 dzieci z terenu gminy Cekcyn przebywało w pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 3

Rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin i zapewnienie im specjalistycznego wsparcia

Działania:

1. Zapewnienie wsparcia Asystenta Rodziny dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Rola asystenta rodziny w udzielaniu wsparcia w/w rodzinom polegała m.in. na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, a także dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny,
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin,
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- prowadzeniu działań zaradczych w sytuacjach kryzysowych.

Główne problemy, z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny:

- bardzo niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,

- brak realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego,
- brak zdiagnozowania dzieci pod kątem zaburzeń zachowania, trudności szkolnych,
- brak stałego zatrudnienia u rodziców dzieci,
- uzależnienie od alkoholu, przemoc domowa,
- problemy szkolne dzieci i młodzieży,
- trudności finansowe rodzin.

Wsparciem asystenta rodziny w 2024 r. roku objętych było 14 rodzin (w tym 7 rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd).

2. Zapewnienie rodzinom pomocy w ramach funkcjonowania placówek wsparcia dziennego.

Na terenie gminy nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego. Działa natomiast 12 świetlic wiejskich oraz Gminny Ośrodek Kultury w Cekcynie. Z ich wsparcia korzysta łącznie ok. 250 dzieci.

3. Organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

Dzieci i młodzież mają możliwość rozwijać swoje zainteresowania korzystając z zajęć organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Cekcynie (zajęcia plastyczne, kreatywno/manualne, teatralne, taneczne, cyrkowe, wolontariackie), CUS HOPLAND oraz świetlice wiejskie.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Cekcynie w 2024 roku dla dzieci i młodzieży odbywały się zajęcia w kołach zainteresowań (plastycznym, kreatywno-manualnym, cyrkowym, tanecznym i teatralnym). Organizowane były również spotkania rodzinne oraz zajęcia plenerowe. Dzieci uczestniczyły w konkursach plastycznych, wyjazdach w czasie ferii zimowych i letnich. W Gminnym Ośrodku Kultury w Cekcynie odbywały się koncerty organizowane przez Ośrodek, a także stowarzyszenia działające w Gminie Cekcyn.

W Szkole Podstawowej w Cekcynie w ramach wsparcia kompetencji i umiejętności edukacyjnych, społecznych, emocjonalnych, wspierających talent odbywały się następujące zajęcia pozalekcyjne:

- w ramach kół przedmiotowych: koło języka polskiego, koło matematyczne, koło przedmiotowe,
 - w ramach kół i działalności innowacyjnych wspierających wszechstronny rozwój uczniów: Międzynarodowy Projekt „Piękna Nasza Polska Cała”, Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Klasa w terenie”, Projekt Edukacyjny – Uniwersytet Dzieci. Mali matematycy. Gdzie kryje się matematyka, realizacja programu autorskiego, Projekt Edukacyjny – Natalka i Antek w świecie wielkiej matematyki, Projekt Edukacyjny – Bajki z koszyczka, koło odkrywców, koło tradycji regionalnych, koło szachowe „Szach-Mat”,
 - zajęcia wspierające rozwój fizyczny, talent muzyczny: Orkiestra Campanella, SKS – piłka nożna, SKS dla dziewcząt klas V-VI i VII-VIII,
 - wolontariat – wszelkie działania ochotnicze dzieci i młodzieży, wspierane przez kadrę szkoły (akcja sprzątania świata, sadzenie lasu, akcje wspierające niepełnosprawne dzieci z terenu Gminy Cekcyn),
 - w ramach działań wspierających kompetencje społeczne dzieci, z zakresu profilaktyki uzależnień i profilaktyki zdrowia: organizacja cyklicznych zajęć psychoprofilaktycznych, pn. Tydzień Profilaktyki, w którym bierze udział cała społeczność szkoły.
- Elementem wsparcia rozwoju dzieci było organizowanie wycieczek, wyjazdów, biwaków, uczestnictwo w turniejach, zawodach oraz konkursach (XI Powiatowy Konkurs Ortograficzny

„O Pióro Starosty”; przedmiotowe konkursy kuratoryjne – język polski, j. angielski, biologia, chemia, fizyka, informatyka, wojewódzki konkurs kuratoryjny Rozśpiewane, roztańczone kujawsko - pomorskie, konkursy języka angielskiego dla klas IV, VII; Ogólnopolski Strażacki Konkurs Plastyczny – klasy I – III, Konkurs na kartkę bożonarodzeniową, konkurs na skrzata, piosenki i pieśni patriotycznej – klasy I – III, Turniej szachowy dla klas I – IV SP Cekcyn - 41 zawodników – marzec 2024r., I Powiatowy Turniej Szachowy pod hasłem Szachy z Januszem Korczakiem w Bysławiu – kwiecień 2024r., Szkolny Turniej Szachowy dla klas V-VIII SP Cekcyn - 19 zawodników – czerwiec 2024r., Szkolny Turniej Szachowy dla klas I-VIII SP Cekcyn - 49 zawodników – październik 2024r.

Organizowane były wyjazdy i wycieczki. Realizowano pomoc i wsparcie dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych (zajęcia rewalidacyjne, zindywidualizowane ścieżki edukacyjne), zajęcia logopedyczne, pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci i rodzin, wielopłaszczyznową pomoc dzieciom i rodzinom (współpraca z wieloma specjalistycznymi instytucjami).

W Szkole Podstawowej w Zielonce dla dzieci organizowane były zajęcia świetlicowe:

- „Mały Artysta” – zajęcia muzyczno-plastyczne,
- „Grupa bez przemocy” – zabawy i ćwiczenia uczące empatii i współpracy,
- „Fit School – Treningi na start” – ćwiczenia ogólnorozwojowe,
- „Akademia Twórczego Myślenia” – wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych,
- zajęcia taneczne.

Realizowano także następujące programy edukacyjne:

- Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Emp@tyczna klasa”,
- „Przyjaciele Zippiego”,
- Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Sztuka emocji”,

Odbyły się również lekcje on-line w ramach kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” oraz „Sieciakowa lekcja: Internet Mocy Bez Przemocy”, a także spotkania z ratownikiem medycznym w ramach akcji „Mały Medyk”.

Realizowano pomoc i wsparcie dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych (zajęcia rewalidacyjne, wczesne wspomaganie rozwoju, elementy treningu umiejętności społecznych) oraz zorganizowano dodatkowe zajęcia z edukacji matematycznej i polonistycznej, zajęcia kształtujące kreatywność, a także pomoc z języka angielskiego.

Rodzice natomiast mogli skorzystać: ze szkolenia prowadzonego przez pedagoga szkolnego „Specyfika funkcjonowania dzieci z zespołem FAS”, dyżurów psychologa szkolnego, wsparcia pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego.

W Szkole Podstawowej w Iwcu na rzecz wspierania rodzin w 2024 roku realizowane były następujące działania:

- współpraca z psychologiem, pedagogiem i logopedą rozpoznających i monitorujących trudności uczniów w zakresie emocji, uwagi, adaptacji, edukacji,
- współpraca nauczycieli i specjalistów z rodzicami poprzez udzielanie porad i wskazanie dodatkowych możliwości wsparcia (przekazywanie informacji podczas zebrań i spotkań z rodzicami, pełnienie dodatkowych dyżurów, współpraca z rodzicami w organizowaniu kompleksowego wsparcia dla dzieci – kierowanie na specjalistyczne konsultacje lekarskie, diagnozy, terapie),
- pomoc i wsparcie dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- współpraca ze specjalistycznymi instytucjami,
- organizacja zajęć, wydarzeń i uroczystości o charakterze profilaktycznym, psychoedukacyjnym i psychokorekcyjnym,

- organizacja wycieczek i wyjazdów szkolnych.

W ramach wsparcia kompetencji i umiejętności edukacyjnych, społecznych, emocjonalnych, wspierających talent odbywały się następujące zajęcia pozalekcyjne:

- zajęcia wspierające rozwój edukacyjny dzieci,

- koło języka angielskiego,

- koło matematyczne,

- zajęcia wspierające rozwój oraz działania na rzecz innych (wolontariat – WOŚP, Orkiestra Campanella, Grupa Teatralna „Krasnale” i Krasno – lud”, występy na festynach, występy dla seniorów, społeczności innych szkół i instytucji, przedstawianie spektakli, udziały w konkursach). Organizowano cykliczne zajęcia w ramach działań wspierających kompetencje społeczne dzieci z zakresu profilaktyki uzależnień i profilaktyki zdrowia (zajęcia ruchowe, gry terenowe, warsztaty plastyczne, przedstawienia profilaktyczne, wykłady, warsztaty praktyczne, organizacja haseł profilaktycznych, spotkanie edukacyjno-behawiorystyczne, spotkanie z pedagogiem, terapeutą uzależnień).

W Przedszkolu Leśny Zakątek w Cekcynie w ramach systemu pomocy rodzinom, w zakresie wspierania opiekuńczo-wychowawczego rodzin podejmowane były następujące działania:

organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla dzieci z trudnościami, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez udział wychowanków w projektach realizowanych w przedszkolu, współpraca ze specjalistycznymi instytucjami, konsultacje dla rodziców z pedagogami, nauczycielami, psychologami, logopedami, objęcie dzieci indywidualną pomocą psychologiczno-pedagogiczną, organizowanie prelekcji i spotkań dla rodziców na temat przemocy w rodzinie, informowanie rodziców o możliwościach uzyskania pomocy, przygotowywanie materiałów dla rodziców o tematyce opiekuńczo-wychowawczej, monitorowanie funkcjonowania dzieci przebywających w pieczy zastępczej, integracja dzieci niepełnosprawnych, doskonalenie zawodowe nauczycieli i pracowników, realizowanie programów pro-zdrowotnych, inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych, promowanie wartości rodzinnych poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych, organizowanie szkoleń dla rodziców, prowadzenie działań mających na celu dobre wychowanie dzieci i rozwijanie postaw prospołecznych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Cekcynie realizowała działania aktywizujące i wspierające osoby w różnym wieku poprzez organizację takich wydarzeń jak:

- organizacja spotkania z Marcinem Kostrzyńskim, autorem książek dla dzieci i młodzieży, obserwatorem przyrody, dziennikarzem, autorem filmów i audycji telewizyjnych,

- ogłoszenie Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego o „Cisową Gałązkę”,

- włączenie się do ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo – Narodowe Czytanie,

- zajęcia prowadzone w ramach projektu „Z książką do przedszkola”,

- promowanie pracy biblioteki w dniu przedsiębiorczości,

- organizacja lekcji bibliotecznej dla uczniów Szkoły Podstawowej w Iwcu, Szkoły Podstawowej w Zielonce,

- organizacja spotkania o tematyce wielkanocnej,

- wystawienie teatryku kukiełkowego dla dzieci uczęszczających do Przedszkola w Cekcynie i Szkoły Podstawowej w Zielonce,

- organizacja spotkań dla dorosłych - Dyskusyjny Klub Książki oraz spotkań związanych z promocją książki.

Corocznie dzieci i młodzież z terenu naszej gminy mają możliwość skorzystania z wypoczynku letniego. W 2024 r. 7 osób skorzystało z wypoczynku zorganizowanego.

4. Utrzymywanie przedszkoli oraz innych form opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym.

Opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym w gminie Cekcyn zapewniają: Przedszkole Leśny Zakątek w Cekcynie, Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Iwcu i Szkole Podstawowej w Zielonce z Punktem Przedszkolnym w Zdrojach. Do placówek tych w 2024 r. uczęszczało łącznie 317 dzieci.

Na terenie gminy Cekcyn funkcjonuje również żłobek „Bajkowa Kraina”, zapewniający opiekę nad dziećmi w wieku od 1 do 4 lat – do placówki w ubiegłym roku uczęszczało 25 dzieci.

5. Promowanie rodzinnej integracji.

W okresie letnim w poszczególnych sołectwach odbywały się festyny letnie, które przyczyniały się do promowania rodzinnej integracji. Placówki przedszkolne i szkolne realizowały pikniki rodzinne, spotkania integracyjne rodzin w ramach, np. Święta Rodziny, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki, Dnia Dziecka, Dnia Pluszowego Misia, Mikołajków oraz spotkania przy choince czy bale karnawałowe.

Przy parafiach także organizowano szereg działań integracyjnych, np. festyny, turnieje, wycieczki.

6. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, realizacja programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych, prelekcji, warsztatów skierowanych do rodziców i dzieci.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Cekcyn na lata 2022-2025 zrealizowano następujące działania z zakresu profilaktyki uzależnień:

- **Wyjazd do Centrum Kultury w Świeciu na występ Poznańskiego Teatru Aktora pt. „Przygody Kota”** – 58 uczniowie klas I-III oraz dzieci z oddziałów przedszkolnych,
- **Wyjazd do Teatru Muzycznego w Gdyni na spektakl pt. „Wiedźmin”** - młodzież klas VIII SP Cekcyn i SP Iwiec,
- **„Mówimy STOP Uzależnieniom”** - wyjazd 7 ministrantów (uczniów Szkoły Podstawowej w Cekcynie) na **XIX Ogólnopolskie Mistrzostwa Liturgicznej Służby Ołtarza w Pilce Halowej o Puchar „KnC” w Łodzi.**
- **„Od juniora do seniora”** – warsztaty międzypokoleniowe: rękodzieła, krawieckie i malowania na tkaninach – 20 uczestników,
- **„Uzależnieniom mówimy STOP”** – działania informacyjno-edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania alkoholizmowi wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy Cekcyn – 24 uczestników,
- **Zajęcia warsztatowe z psychologiem o charakterze profilaktycznym, wychowawczym i integracyjnym w ramach biwaku w Centrum Profilaktyki Środowiskowej – 26 uczestników,**
- **„Tydzień profilaktyki”** w SP Cekcyn, w SP Iwiec oraz w SP Zielonka – szereg działań dla wszystkich uczniów szkół realizowany przy współpracy z instytucjami wspierającymi szkoły w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, profilaktyki uzależnień oraz bezpieczeństwa,
- **Zimowy wypoczynek dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Cekcyn, z elementami profilaktyki uzależnień pn. „Zimowe wakacje z Bogiem”,**

- „**Trzymaj się drogi - nie skręcaj w nałogi !**” – biwaki integracyjne z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży ze świetlic wiejskich z terenu gminy Cekcyn.

Rodziny z terenu naszej gminy mogły korzystać z porad psychologa i terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym w Cekcynie.

W ubiegłym roku w szkołach wychowawcy klas prowadzili indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami mające na celu poznanie środowiska rodzinnego i ewentualną pomoc w kierowaniu do specjalistów w razie dostrzeżenia trudności i problemów wychowawczych. Organizowano także tematyczne spotkania dla rodziców skłaniające do niwelowania dysfunkcji rodzicielskich.

Rodzice mogli korzystać także z dyżurów i dostępności wychowawców oraz konsultacji prowadzonych przez specjalistów.

Policjanci z Posterunku Policji w Cekcynie przeprowadzili 60 pogadanek profilaktycznych z uczniami oraz odbyli 35 spotkań z pedagogami.

7. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych realizowana była w 13 rodzinach (15 dzieci). Usługami objęte były dzieci ze zdiagnozowanym autyzmem, upośledzeniem umysłowym lub opóźnieniem psychoruchowym.

8. Współpraca podmiotów pracujących na rzecz rodziny (instytucje samorządowe, jednostki organizacyjne, placówki oświatowe, poradnie, kościoły, fundacje i stowarzyszenia).

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które za pomocą swoich działań wspierają dzieci i rodziny.

Rodzinom z terenu gminy Cekcyn pomoc i wsparcie zapewniają następujące instytucje i organizacje, które w swoich działaniach realizują zadania z zakresu wspierania rodziny:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Cekcyn,
- 4) Posterunek Policji w Cekcynie,
- 5) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Cekcynie,
- 6) Placówki oświatowe z terenu gminy,
- 7) Centrum Profilaktyki Środowiskowej, świetlice wiejskie,
- 8) Gminny Ośrodek Kultury w Cekcynie, CUS HOPLAND,
- 9) Klub Integracji Społecznej,
- 10) Parafie,
- 11) Stowarzyszenia mające w swoich statutach zadania z zakresu wspierania rodziny,
- 12) Gminna Biblioteka Publiczna w Cekcynie,
- 13) Rady Sołeckie i Koła Gospodyń Wiejskich,
- 14) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi,
- 15) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi,
- 16) Tucholski Ośrodek Psychoterapii Uzależnienia od Alkoholu, Współuzależnienia i Profilaktyki,
- 17) Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej w Tucholi,

- 18) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi,
- 19) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tucholi,
- 20) Sąd Rejonowy w Tucholi,
- 21) Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi,
- 22) Stowarzyszenie Bank Żywności w Chojnicach.

Formami współpracy pomiędzy instytucjami są:

- działania informacyjne i promocyjne dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, a w szczególności funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- szkolenia pracowników,
- wymiana informacji i doświadczeń,
- prowadzenie analiz wybranych problemów społecznych,
- podejmowanie zaplanowanych i skoordynowanych działań.

Do czynników, które mają pozytywny wpływ na przebieg podjętej współpracy należą:

- sprawny i właściwy przepływ informacji,
- znajomość zadań realizowanych przez inne instytucje,
- dyspozycyjność i szybkość reakcji,
- konsekwencja i skuteczność w działaniu,
- bliskie sąsiedztwo współpracujących instytucji,
- określenie wspólnych celów dla współpracujących instytucji i organizacji w dokumentach.

9. Podnoszenie wiedzy i kompetencji pracowników instytucji wspierających rodzinę.

Pracownicy instytucji wspierających rodzinę ustawicznie podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.

Cel szczegółowy 4

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

Działania:

1. Analiza sytuacji rodzin, z których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Pracownicy socjalni, asystent rodziny, kuratorzy, pedagodzy i policjanci monitorują środowiska, które ze względu na niewydolność wychowawczą rodziców, alkoholizm i inne problemy zagrożone są umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Tucholi w 2024 r. prowadził 10 spraw w przedmiocie ograniczenia władzy rodzicielskiej, 5 spraw w przedmiocie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego z alkoholizmu.

2. Motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii uzależnienia.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie wpłynęło 8 wniosków o podjęcie działań wobec osób z problemem alkoholowym. Komisja wniosła do Sądu 4 wnioski o zastosowanie obowiązku leczenia z alkoholizmu.

Potrzeby związane z realizacją zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakładając na gminę nowe zadania nałożyła jednocześnie obowiązek finansowania realizacji tych zadań w znacznym zakresie. W ustawie przewidziano wprowadzenie mechanizmów wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego środkami z budżetu państwa, jednakże z roku na rok są one coraz bardziej ograniczane.

Mając na uwadze powyższe większość realizowanych działań gmina musi finansować we własnym zakresie, zabezpieczając na ten cel środki w budżecie.

Rok 2025 będzie kontynuacją prowadzonych działań w zakresie tworzenia systemu opieki oraz pomocy rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami potrzebnego wsparcia.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia się następujące potrzeby w powyższym zakresie:

- kontynuacja zadania związanego z zapewnieniem rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze wsparcia i pomocy ze strony asystenta rodziny (zatrudniony w Ośrodku asystent rodziny aktualnie pracuje z 14 rodzinami, tj. prawie z maksymalną, określoną ustawowo liczbą rodzin (15), z których aż 7 zobowiązanych jest do współpracy postanowieniem sądu,
- zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci z terenu naszej gminy w systemie pieczy zastępczej,
- podnoszenie kwalifikacji przez pracowników Ośrodka, a także innych specjalistów zajmujących się pracą z rodziną, pracujących w instytucjach na terenie gminy Cekcyn.

Podsumowanie

Każda rodzina jest w innej sytuacji, posiada własny potencjał i od tego zależy, jak intensywnych działań wymaga. Ośrodek stale poszukuje nowych form pracy z rodziną, po to aby rodzina potrzebująca wsparcia otrzymała konkretną pomoc oraz aby jakość życia rodziny miała lepszy wymiar.

Na bieżąco prowadzony jest monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cekcynie. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub niepokojącej sytuacji w rodzinie – niezwłocznie o takiej okoliczności zostaje powiadomiony Sąd Rejonowy w Tucholi.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Cekcyn jest jednocześnie sprawozdaniem z wykonania zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Stopień wdrożenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 potwierdza, że założone cele i opracowane do nich działania są prawidłowe. Skuteczność ich realizacji możliwa jest wyłącznie przy interdyscyplinarnej współpracy wielu instytucji oraz organizacji realizujących zadania na rzecz dzieci i rodzin.

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
/-/ Agnieszka Kehn

